

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 19 czerwca 2013 r.

DOLiS/DEC-655/13/38618,38628,38668

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 267) art. 12 pkt 2 i 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani E. B. zam. [...], i Pana T. B. zam. [...] (adres do korespondencji ww. osób: [...]), dotyczącej nieprawidłowości w procesie przetwarzania ich danych osobowych przez [...] S.A. z siedzibą [...], polegających na ich udostępnieniu osobom nieupoważnionym,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani E. B. zam. [...] i Pana T. B. zam. [...] (adres do korespondencji ww. osób: [...]), zwanych dalej Skarżącymi, dotycząca nieprawidłowości w procesie przetwarzania ich danych osobowych przez [...] S.A. z siedzibą [...], zwany dalej Bankiem, polegających na ich udostępnieniu osobom nieupoważnionym. W jej treści wskazali oni, iż w dniu [...] listopada 2012 r. doszło do ujawnienia ich danych osobowych w zakresie cyt: „imion, nazwisk, nazwiska panieńskiego, numerów PESEL, serii i numerów Dowodów Osobistych, adresów zameldowania, adresu zamieszkania, danych nieruchomości, którą zamierzamy kupić oraz danych umowy hipotecznej” przez pracownika Banku na rzecz osoby lub osób nieupoważnionych. Jak podnieśli cyt: „pracownik banku przesłał nam komplet dokumentów umowy kredytowej z [...] (kredyt

hipoteczny) drogą mailową. Dokumenty zawierające nasze dane, oprócz tego, że zostały przesłane na poprawny adres e – mail wskazany jako forma kontaktu ([...]), zostały także przesłane na adres obcej osoby, niewskazany jako forma kontaktu z naszej strony we wniosku kredytowym ([...]). (...) poprawny adres, na jaki powinny zostać przesłane dokumenty to: [...]. Nasze dane osobowe zostały przesłane w formie umowy kredytowej z [...] oraz dokumentów towarzyszących. stanowiącej załącznik do ww. wiadomości e-mail. (...) Powyższa sytuacja jednoznacznie wskazuje na to, że w [...] nie działają podstawowe procedury dotyczące bezpiecznego przetwarzania danych osobowych”. W związku z powyższym Skarżący wnieśli o cyt: „o podjęcie interwencji celem przywrócenia stanu zgodnego z prawem, w szczególności usunięcie uchybień oraz odpowiednie zabezpieczenie danych, które zostały bezprawnie przekazane osobie trzeciej. Zwracam się również z prośbą o podjęcie wszelkich przewidzianych zakresem kompetencji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych kroków, które uniemożliwią podobne działanie skarżonego podmiotu w przyszłości w stosunku do innych obywateli Rzeczypospolitej Polskiej”.

W celu rozpatrzenia przedmiotowego wniosku Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego odebrał wyjaśnienia od Banku. Ww. podmiot oznajmił cyt: „w końcowym etapie procesowania wniosku kredytowego złożonego przez Skarżących, Doradca po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu, przesłał elektronicznie do obojga Skarżących projekt umowy kredytowej. Niestety, wpisując adres e – mail Pana T. B., popełnił błąd wpisując »(...)@[...]« zamiast »(...)@[...]«. Pomyłka została zauważona przez Panią E. B., która zgłosiła ten fakt Doradcy. Tego samego dnia Doradca, zgodnie z obowiązującą w Banku procedurą, poinformował o zdarzeniu Centralę Banku oraz złożył dokładne wyjaśnienie. Jak podkreślał, pomyłka w żadnym wypadku nie była zamierzona. Ponieważ adres e – mail Pani B. jest na domenie [...], pomyłkowo taką samą końcówkę adresu e- mail Doradca wpisał adresując korespondencję do Pana B.”. Ponadto Bank oświadczył, iż cyt: „niezwłocznie po otrzymaniu przedmiotowego zgłoszenia Bank nawiązał ze Skarżącymi kontakt. Skarżący zostali przeproszeni za zaistniałą sytuację, a na błędny adres »(...)@[...]« został przesłany kolejny e-mail z prośbą o usunięcie błędnie wysłanego e-mail a (do chwili obecnej [data pisma Banku [...] marca 2013 r. – przypis Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych] Bank nie otrzymał żadnej zwrotnej informacji z błędnego adresu, jak również żadnej informacji o jakimkolwiek nieuprawnionym wykorzystaniu informacji zawartych w projekcie umowy Państwa B.). Dodatkowo, zgłoszenie Skarżących zostało przekazane do jednostek Banku odpowiedzialnych za kwestię bezpieczeństwa informacji i ochronę danych osobowych oraz ryzyko operacyjne. (...) Zostało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające w tej kwestii oraz zostały podjęte wszelkie kroki przewidziane wewnętrznymi procedurami. W stosunku do pracownika Banku, który chcąc wyjść naprzeciw oczekiwaniom swoich klientów, postąpił niezgodnie z obowiązującymi w Banku wytycznymi oraz nie dochował należytej staranności, zostały przez przełożonych wyciągnięte konsekwencje”.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Stosownie do treści art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) zwanej dalej również ustawą, przez dane osobowe rozumie się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej, przy czym osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności poprzez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne (art. 6 ust. 2 ustawy). Z powyższej definicji wynika zatem, że dane osobowe to nie tylko imię, nazwisko czy adres osoby fizycznej, ale to każda informacja, również kontekstowa, która komunikuje coś na jej temat. W analizowanej sprawie przykładem kontekstowych danych osobowych Skarżących była np. informacja o ubieganiu się przez nich o kredyt hipoteczny.

Przetwarzanie danych osobowych jest procesem legalnym, w sytuacji, gdy u jego podstaw znajduje się jedna z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wtedy, gdy: 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, 2) gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, 3) jest to konieczne dla realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to konieczne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Przez kwestionowane przez Skarżących udostępnienie ich danych osobowych przez Bank osobie nieupoważnionej niewątpliwie doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. U podstaw tego procesu nie znajdowała się bowiem żadna z przesłanek ten proces legalizujących, mianowicie ujętych w art. 23 ust. 1 ustawy.

Jednocześnie wskazać należy, że oprócz podstawowego obowiązku legalnego przetwarzania danych osobowych ustawa nakłada na ich administratorów także szereg innych związanych z tym procesem powinności. Jedną z nich określona została w art. 26 ust. 1 ustawy, który stanowi, iż administrator danych przetwarzający dane powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą. Ta zasada znajduje swoje rozwinięcie w przepisach ustawy o ochronie danych osobowych określających m.in. wymogi, jakie powinien spełniać administrator danych w celu zapewnienia bezpieczeństwa danych w procesie ich przetwarzania. Jednym z podstawowych obowiązków spoczywających na administratorze jest, wynikający z art. 36 ust. 1 ustawy, obowiązek zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności zabezpieczenia danych przed dostępem osób nieupoważnionych.

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, iż w przedmiotowej sprawie niewątpliwie doszło do uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżących przez Bank również poprzez ich niewłaściwe zabezpieczenie przed dostępem osób nieupoważnionych. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie potwierdził, iż na skutek niezachowania ostrożności pracownik tego podmiotu wysyłał dokumenty zawierające dane osobowe Skarżących na błędny adres poczty elektronicznej, inny niż wskazany przez Skarżących jako forma do kontaktu z nimi, umożliwiając w ten sposób osobie, bądź pomiotowi posługującemu się tym adresem zapoznanie się z tymi dokumentami, a zatem i zawartymi w nich informacjami dotyczącymi Skarżących.

Mimo, iż poczynione w sprawie ustalenia faktyczne oraz prawne, wskazują na naruszenie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych wobec Skarżącej, brak jest podstaw do zastosowania przepisu art. 18 ust. 1 ustawy, w myśl którego w przypadku naruszenia przepisów tej ustawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Nakaz taki w przedmiotowej sprawie byłby bowiem niemożliwy do wykonania ze względu na charakter kwestionowanego zachowania, mianowicie jego nieodwracalność. W efekcie powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych korzystając z uprawnienia przyznanego mu w art. 19 a ustawy zwrócił się do Banku z wystąpieniem, w którym wskazał na konieczność uwzględnienia w jego działalności przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, w szczególności zapewnienie właściwej ochrony przetwarzanym przez niego w związku z nią danych osobowych.

Nadto wskazać należy, że każdy, kto ma poczucie naruszenia jego dóbr osobistych, może – w stosunku do osoby według niej winnej naruszenia – wystąpić na drogę postępowania cywilnego w myśl przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.). Stosownie do treści art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach, dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego. Jeżeli więc wskutek działań Banku doszło, w ocenie Skarżących, do naruszenia ich dóbr osobistych, mogą oni dochodzić ich ochrony na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 24 § 1 Kodeksu cywilnego ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w Kodeksie cywilnym może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Sądem właściwym w tym zakresie będzie sąd cywilny.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych orzekł, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2 , 00 – 193 Warszawa).